

Příloha 1: Ukázka přepsaného rozhovoru zakódovaného metodou tužka-papír

Poznámka: čísla na levém okraji stránek odpovídají stanoveným kategoriím (viz. Strana 38)

Úvod

(TO1) Kdy jste začala koktat?

6 Nepamatuju si, že bych nekoktala, ve školce už jsem koktala ^{začátek} stoprocentně, to jsem i začala chodit k logopedce, která mi to potvrdila.

(TO2) Máte nějaké příbuzné, kteří také koktají?

3 ^{normalita} Ano, moje mladší sestra, jinak o nikom dalším nevím.

(TO3) Kdy jste začala poprvé docházet k logopedce/logopedovi?

6 ^{začátek} Když jsem byla ve školce, přesný rok Vám neřeknu. Chodila jsem k ní zhruba do páté třídy, pak jsem se hodně zlepšila, ^{přerušeni} tak jsem chodit přestala, pak jsem musela ^{změny} znovu začít tak v osmé třídě.

(TO4) Změnila jste někdy logopeda nebo logopedku ?

6 ^{změny} Ano, ale ne schválně.

- Z jakého důvodu?

6 Na základce jsme se přestěhovali, tak jsem začala chodit k logopedce v novém místě bydliště. Než jsme se přestěhovali, ^{přerušeni} přestala jsem chodit k logopedce, ale v nové škole se mi koktání znovu začalo objevovat, ^{projevy} nevím, ^{stresové situace} jestli to bylo stresem nebo tím, ^{posměch} co se dělo ve škole.

- Nové školní prostředí nebylo ideální?

2
1
Jako potom už to bylo v pohodě, ale ze začátku se mi pár spolužáků
posmívalo, když jsem se zakoktala při hodině a paní učitelka se podle mě
taky nechovala úplně dobře.

- Můžu se zeptat, jak se chovala paní učitelka, pokud to není citlivé

téma?

1
1
4
1, 4, 1
2
Paní učitelka si myslela, že to musím překonat. Takže mě dost nutila
mluvit a opravovala mě, když jsem se zakoktala. Musela jsem opakovat
třeba nějaký slovo, na kterém jsem se zasekla, dokud to neřeknu
„správně“. To si myslím, že to ještě zhoršovalo, ale myslela to dobře.
Mamka s ní potom promluvila a dokonce se mi i omluvila, potom už nebyl
problém.

(TO5) Ukončila jste logopedickou terapii, nebo stále docházíte k logopedce či
logopedovi?

5, 7
5
8
4
Už nedocházím, myslím, že to není potřeba. Druhá paní logopedka byla skvělá
a řekla mi, že prostě zadržávat občas budu, třeba když to bude nějaká špatná
situace. To se mi dodneška stává, ale myslím, že zvládám všechno, co
zvládnout potřebuju, takže to není problém.

(TO6) Považujete dosavadní logopedickou intervenci za úspěšnou?

8
8
Vlastně asi jo, samozřejmě to není úplně ideální, jak jsem řekla, občas se
zakoktávám, ale myslím, že jsem tak vyléčená, jak můžu být.

Logopedická intervence

(TO8) Jaká byla vaše motivace pro logopedickou intervenci ?

5 Když jsem byl malá chodila jsem tam, protože mě tam mamka dovedla, ale pamatuju
5 ^{motivace}
^{vztah k docházení} ^{očekávání}
si, že jsem chodit chtěla, chtěla jsem mluvit normálně.

- Takže se vaše motivace změnila v průběhu vašeho života?

5 To stoprocentně. Jak jsem začala chodit podruhé ^{motivace} chodila jsem opravdu kvůli té situaci
1, 5 ^{problém situace} ^{motivace}
ve škole. V té době taky začala chodit ségra, tak jsem si říkala, že jsme v tom spolu a
5 ^{očekávání}
že když se zlepším já, ona selepší taky. Takže to byly dva hlavní důvody, proč jsem
tenkrát chodila.

(TO9) Jaké byly/jsou vaše cíle kterých jste chtěla/a v logopedické intervenci dosáhnout?

8 No asi nekotkat ... Né, to byl můj cíl dřív asi, jako když jsem byla úplně malá, to jsem
6, 3 ^{cíle}
^{pocit úspěchu} ^{podpora}
tenkrát chtěla, protože mi to u paní logopedky šlo a mamka mi říkala, že se zlepšuju.
8 ^{cíl}
Potom, když jsem chodila znovu, tak už to bylo spíš naučit se s tím nějak pohodlně
žít.

(TO10) Jak jste tyto cíle stanovila?

5 Poprvý to nebyl asi doopravdy můj cíl, ^{očekávání} to se tak nějak předpokládalo, že prostě potom
už kottat nebudu, nevím, jestli to byl cíl mojí mamky nebo paní logopedky.
7 ^{spolupráce s balbistikem}
Podruhé jsme si to řekly s paní logopedkou myslím, já si pamatuju, jak mi říkala, že
5 ^{očekávání}
to nikdy nebude úplně stoprocentní, ale že se to můžu naučit zvládnout.

(TO11) Jak se měnil váš vztah k samotnému docházení na logopedickou intervenci ?

5

^{vztah k docházení}
Když jsem byla malá, byla to povinnost, ale jak jsem říkala, chodila jsem ráda. ^{vztah k docházení}

5, 7

Potom, když už jsem byla starší, tak jsem se tam i těšila, paní logopedka byla moc ^{vztah k docházení} ^{přístup logopeda}
fajn.

(TO12) Jak vnímáte logopeda (logopedy, pokud jich bylo více) v procesu vašeho zvládnání koktavosti ?

7

^{role logopeda}
První paní logopedku jsem brala spíš jako učitelku, druhá paní logopedka byla fakt

7

úžasná, byla vždycky hrozně hodná a vždycky mě podporovala, zároveň, ale nebyla ^{přístup logopeda}

nijak „ťuťu- ňuňu“, to by mi asi vadilo, nikdy jsem se u ní necítila jako pacient, spíš

7

^{zaměření intervence} ^{role logopeda}
jsem si tam chodila povídat a trochu trénovat mluvení. Bez ní by to podle mě dopadlo

úplně jinak.

(TO13) Identifikovala jste nějaký zlomový okamžik v průběhu vaší intervence?

6

^{změny} ^{přeměnění}
No jestli se počítá ten druhý začátek, tak to byl jakoby zlom. Po skončení té první

4

logopedie už mi to potom nevadilo, nebo jsem tu mojí vadu nevnímala, po tom ^{postoj k věci}

4

^{vnímání koktavosti}
přestěhování to bylo chvilku hrozný.

- Jaké byly okolnosti tohoto zlomového okamžiku?

1

^{stres. situace} ^{problémové situace}
No to stěhování, k tomu spolužáci a paní učitelka, ale to už jsem říkala před

2, 7

^{řešení} ^{role logopeda}
chvilí. Pak se to ale rychle zlepšilo zase, díky mamce a paní logopedce.

(TO14) Jak se měnila vaše řečová porucha v průběhu vašeho života a měnil se s ní váš přístup k logopedické intervenci ?

4, 6 Jo, když jsem byla malá, chodila jsem, pak jsem skoro přestala koktat a přestala jsem
 1, 4 chodit. Potom když se spolužáci chovali tak, jak se chovali, a já se zase zhoršila, tak
 6 jsem začala zase chodit. Přímou to souviselo. Mám pocit, že to všechno bylo nějak
 1, 3, 4 spojený, jak se chovali ostatní, tak jsem mluvila dobře nebo špatně, a podle toho jsem
 5 potom chodila na logopedii.

5 (TO15) Vnímali/a jste vaše řečové postižení jako motivaci k logopedické intervenci?

4, 1 No určitě, ale je pravda, že dokud nenastaly ty problémy ve škole mi to bylo mnohem
 4, 1 víc jedno, takže spíš to, jak se chovali ostatní kvůli té vadě byl ten problém, ale jo.

Rodina

(TO16) Jaký byl přístup v vašemu řečovému postižení, který ve vaší rodině převažoval?

1, 3 Prarodiče mě litovali, to mi vadilo. Ale rodiče to brali úplně normálně, nikdy na to
 2 neupozorňovali ani si toho nevšíмали. Ale když na to upozorňoval někdo jiný, tak mu
 to vždycky vysvětlili, že to není vhodné.

(TO17) Změnil se tento přístup vaší rodiny v průběhu intervence nebo v průběhu vašeho života?

3 Pak si myslím, že to brali jako ještě normálnější, když začala koktat i ségra. Do tý
 občas rejpal brácha, na mě si moc nedovoloval, byla jsem starší. Ale myslím, že ani u
 3 ní to nemyslel nijak špatně, sourozenci se prostě zlobí vada-nevada.

(TO18) Projevoval některý z členů vaší rodiny chování ve vztahu k vašemu řečovému postižení, které byste označil za nevhodné?

- 1 No trochu ty prarodiče, ale oni si mysleli, že je to tak dobře, litovali mě a vždycky ^{nepodhopení}
- 1 říkali „no ničeho se neboj, máš spoustu času to říct“ a koukali na mě, jako bych byla ^{nevyžádání pomoc} ^{nepodhopení}
chudák nemocná.

- Jaké chování by v dané situaci bylo podle vás vhodné?

- 3 Kdyby si nějakýho máho koftání nevšíkali vůbec a prostě to ^{normalita}
nekomentovali. Kdyby se chovali jako moji rodiče.

- Řešili jste to nějak ?

- 2 Jo, rodiče se mě vždycky zastali, i před prarodičema, a potom , když ^{iniciativa rodič}
- 2 jsem byla starší už jsem se ozývala sama, když se mi něco nelíbilo. ^{ozvat se}

(TO19) Projevovali členové vaší rodiny zájem o průběh vaší logopedické intervence?

- 3 Jo, když jsem byla malá, vodila mě na logopedii spíš mamka, a vždycky jsme si
povídaly ^{zájem} cestou domů o tom, co jsme tam s paní logopedkou dělaly. Myslím, že jsme
to potom vždycky řekly i tátovi. Potom v té osmé třídě jsem tam chodila sama, ale
- 3 mamka se vždycky ptala, co jsme dělaly, sice jsem jí to vždycky neřekla, ale určitě se ^{zájem}
^{zájem} zajímala.

Vztahy a okolí

(TO20) Setkala jste se někdy s nevhodnou reakcí na vaše řečové postižení ve vašem blízkém kolektivu (např. přátelé/ spolužáci/ kolegové)?

4 Ve školce si jenom pamatuju, že mi vadilo, že kóktám, takže tam na to beztak někdo
3 upozorňoval, ale to už si nepamatuju. První základka, tam to bylo v pohodě, ale
potom přišla ta druhá základka, já se nechci opakovat, ale tam to spolužačky fakt
1, 2 nebraly dobře, napodobovaly mě, když jsem se zakóktala a tak. Pak se to ale vyřešilo
2 díky mamce, to už jsem říkala.

(TO21) Měl přístup osob ve vašem okolí vliv na vaši motivaci pokračovat v intervenci, nebo na průběh intervence?

1, 5 Jo, ty problémy ve škole u mě fungovaly stopro jako motivace, věděla jsem, že s tím
4 musím něco dělat.

(TO22) Věděly osoby ve vašem okolí o vašem docházení na logopedickou intervenci?

5 Kromě rodiny moc ne, pár kamarádům jsem to řekla, ale nepřipadalo mi to jako
důležitý téma.

(TO23) Jak jejich vědomí nebo jejich reakce ovlivnila vaši logopedickou intervenci?

3 Brali to v pohodě, vím, že jim to přišlo i docela zajímavý, pak je to ale přešlo a
3 brali to jako prostě normální věc, jakože chodím k doktorovi.
5 To asi ani moc ne, jako byla jsem ráda, že to někdo ví a že jsem jim to mohla říkat,
ale nemyslím, že by hrálo tak velkou roli.

(TO24) Jaký mělo vaše řečové postižení vliv na výběr vašeho povolání?

- 4 ^{ovlivnění života} Žádný, já jsem chtěla být vždycky kadeřnice, i když rodiče moc nechtěli. Ale
- 4 ^{vnímavosti kolektivu} ^{postoj k} nevím, třeba by to bylo jinak, kdybych koktala víc, ale v práci mi nedělá
- 4 ^{řeci} problém mluvit se zákazníky.

(TO25) Měl váš výběr povolání vliv na vaši motivaci k intervenci ?

- 5 ^{motivace} Asi trochu, říkala jsem si, že by bylo fajn nekoktat úplně, až budu mluvit se
- 4 ^{ovlivnění života} zákazníky, ale spíš ne. Kadeřnictví byl prostě můj cíl, ať by ta logopedie
- dopadla jakkoli.

(TO26) Měl váš třídní kolektiv vliv na váš přístup k logopedické intervenci/ k motivaci?

- 1, 3 ^{posměch} ^{podpora} Jo, ale zase, to už jsem říkala, to posmívání i kamarádi obojí fungovalo jako
- 5 ^{motivace} motivace, ale každá jiným způsobem. A teď holky v práci o tom ví a nikdy
- 3 ^{pochopení} jsem se nesetkala s tím, že by to byl problém, nikdy se nechovali nijak špatně.

(TO27) Jak Vás vnímali učitelé v rámci třídního kolektivu a vyučování?

- 1 ^{nezvážení pomoc} ^{nepochopení} No až na tu jednu paní učitelku, co mě nutila mluvit, abych to překonala, to
- 1 ^{vleky} bylo v pohodě. Spíš mě občas míň vyvolávali a míň zkoušeli, což mi nevadilo,
- nikdy jsem nebyla jedničkář.

Hlavní vliv

5 (TO28) Kdy a za jakých okolností jste měl/měla největší motivaci docházet na logopedickou intervenci ?

4, 2 ^{mojevy} Když jsem se zhoršila a ^{iniciativa rodiče} když mi mamka pomohla ^{řešení} to vyřešit ve škole.

(TO29) Kdy a za jakých okolností jste měl/a největší problém pokračovat v logopedické intervenci ?

5, 7 Nikdy jsem problém neměla, když jsem byla malá, vodila mě tam mamka a potom jsem tam ^{vztah k dohledání} chodila ráda kvůli sobě a ^{role logopeda} kvůli paní logopedce.

8 (TO30) Co ve vašem životě nebo procesu intervence mělo podle vás největší vliv na výsledek logopedické intervence?

3, 7, 4
2 ^{podpora} No to nevím, ale ^{role logopeda} asi mamka a paní logopedka, ^{vnímání holubovosti} myslím, že díky nim umím jak tu vadu
2 ^{ozvat se} tak všechny ty situace nějak zvládat sama a ^{vnímání} asi kvůli nim jsem nikdy nebyla nějak
4, 1 ^{holubovosti} moc zoufalá z ničeho. Jakože i když některý ty ^{problémové situace} jiné věci byly třeba horší- třeba ta
2 ^{řešení} škola, tak díky nim to vždycky nějak dopadlo dobře.